

Mededeling nr. 23

Vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie (EU) en de Andeslanden (Peru, Colombia en Ecuador)

In deze mededeling worden de belangrijkste aspecten toegelicht van de bij het Vrijhandelsakkoord tussen de EU en Ecuador, Peru & Colombia behorende Bijlage II over de definitie van het begrip ‘producten van oorsprong’.

23.1 Inleiding

De EU en Peru & Colombia hebben op 26 juni 2012 een Vrijhandelsakkoord gesloten. Ecuador maakt sinds 1 januari 2017 eveneens deel uit van het Vrijhandelsakkoord. Dit akkoord zal naar verwachting vooral de export van uit de EU stimuleren van auto's, textiel, wijn en chemicaliën terwijl voor Peru Colombia en Ecuador de afzet van bananen, rijst, suiker, maïs en vlees op de EU markt eenvoudiger zal worden.

Het akkoord is volgens een Kennisgeving gepubliceerd in Publicatieblad EU serie L nr. 56 van 28 februari 2013 voorlopig in Werking getreden op 1 maart 2013 voor de EU en Peru. Voor Colombia en de EU is de voorlopige inwerkingtreding 1 augustus 2013 (Publicatieblad (EU) serie L nr. 201 van 26 juli 2013); voor Ecuador en de EU is dit 1 januari 2017 (Publicatieblad EU serie L nr. 358 van 29 december 2016). Het Vrijhandelsakkoord is gepubliceerd in Publicatieblad EU serie L nr. 354 van 21 december 2012.

Bij het Vrijhandelsakkoord zijn in Bijlage II de oorsprongsregels vastgelegd. Hierna zal zullen de belangrijkste punten worden toegelicht.

Overeenkomstsluitend Andes-land

Bijlage II spreekt in een aantal artikelen over ‘overeenkomstsluitend Andes-land’. Onder overeenkomstsluitend Andesland worden verstaan: Peru, Colombia en Ecuador.

23.2 Oorsprongsregels

Om producten als van oorsprong uit de Europese Unie of een overeenkomstsluitend Andesland te kunnen betitelen moeten ze op basis van artikel 2 van het protocol volledig zijn verkregen of een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan.

Het platform Access2Markets biedt in eenvoudige stappen een leidraad om de oorsprongsregels voor de producten in kwestie te bepalen: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home#my-trade-assistant>

Volledig verkregen

Volgens artikel 2 van Bijlage II worden goederen als van oorsprong uit de Europese Unie of een overeenkomstsluitend Andesland beschouwd indien de goederen in of een overeenkomstsluitend Andesland of in de Europese Unie volledig zijn verkregen volgens de bepalingen van artikel 5 van Bijlage II. In artikel 5 vindt u een opsomming van de producten die als volledig verkregen worden beschouwd.

Een bijzonderheid ten opzichte van andere Protocollen is dat in artikel 5 expliciet is vastgelegd dat producten van de aquacultuur en maricultuur als volledig verkregen uit de EU of Ecuador, Peru & Colombia worden beschouwd wanneer de vis, de schaal- of weekdieren of de andere ongewervelde waterdieren er zijn geboren of opgefokt. Een andere bijzonderheid betreft de oorsprong van producten van de zeevisserij en andere door ‘hun’ schepen uit zee gewonnen producten binnen de 200 mijl zone (de Exclusieve Economische Zone) van de partnerlanden. Hiervoor is bepaald dat deze als van oorsprong uit Ecuador, Peru of Colombia worden beschouwd indien zij binnen de 200 mijl zone van Ecuador, Peru of Colombia zijn verkregen door schepen die varen onder de vlag van een EU-lidstaat. Hetzelfde geldt voor producten die zijn verkregen binnen de 200 mijl zone van EU lidstaten door schepen die varen onder de vlag van Ecuador, Peru of Colombia. Deze producten worden beschouwd als van oorsprong uit de EU.

Toereikende productie

Producten die niet volledig zijn verkregen maar zijn geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen worden als van oorsprong beschouwd als zij in een overeenkomstsluitend Andesland of in de Europese Unie een toereikende be- of verwerking (de zgn. toereikende productie) hebben ondergaan volgens de voorwaarden die zijn gesteld in artikel 6 van Bijlage II. Dit artikel verwijst hiervoor naar de lijst in aanhangsel II (hierna: 'de lijst'). In de lijst vindt u per product de vereiste be- of verwerkingen die de niet van oorsprong zijnde materialen moeten ondergaan om aan het eindproduct de oorsprong te verlenen (de product specifieke oorsprongsregels ofwel de zgn. lijstregels). Uit artikel 6, lid 2 van Bijlage II volgt dat een product dat is geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen en volgens de lijstregel als van oorsprong wordt beschouwd, zonder beperkingen kan worden gebruikt bij de productie van een ander product. Er behoeft dan niet opnieuw rekening te worden gehouden met deze niet van oorsprong zijnde materialen.

23.3 Ontoereikende bewerking

In artikel 7 van Bijlage II zijn de bewerkingen opgesomd die als onvoldoende worden beschouwd om aan een product de oorsprong te verlenen (de zgn. ontoereikende bewerking). Het begrip 'eenvoudig' zoals die in artikel 7 wordt gehanteerd is als volgt gedefinieerd:

Activiteiten waarvoor geen speciale vaardigheden of specifiek voor de uitvoering van de activiteit vervaardigde of geïnstalleerde machines, apparaten, toestellen of uitrusting benodigd zijn. Voor wat betreft het eenvoudig mengen is bepaald dat er sprake is van eenvoudig mengen indien er door het mengen geen chemische reactie plaatsvindt.

23.4 Tolerantieregels

Niet van oorsprong zijnde materialen die niet aan de voorwaarden van aanhangsel II voldoen, met uitzondering van de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het Geharmoniseerd Systeem, mogen toch worden gebruikt bij de productie van een product als is voldaan aan de in artikel 6, lid 3 van Bijlage II genoemde voorwaarden. Deze houden het volgende in:

de totale waarde van de gebruikte niet van oorsprong zijnde materialen bedraagt niet meer dan 10% van de prijs af fabriek van het eindproduct de in de lijst in bijlage II vermelde maximumwaarden voor niet van oorsprong zijnde materialen wordt niet overschreden.

23.5 Cumulatie

Bilaterale cumulatie

Artikel 3 van Bijlage II voorziet in bilaterale cumulatie tussen enerzijds de EU en anderzijds Ecuador, Peru en Colombia. Goederen van oorsprong uit het ene partnerland worden beschouwd als te zijn van oorsprong uit het andere partnerland indien zij aldaar verder worden bewerkt voor zover de uitgevoerde bewerkingen verder gaan dan de zgn. minimale bewerkingen.

Diagonale cumulatie

Diagonale cumulatie is onder voorwaarden mogelijk op basis van artikel 4 lid 1 van Bijlage II tussen Ecuador, Peru en Colombia met Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Panama, Venezuela of het andere Andesland Bolivia. Materialen van oorsprong uit een van deze landen worden dan beschouwd als van oorsprong uit Ecuador, Colombia of Peru indien zij daar verder worden bewerkt. Iedere bewerking is dan voldoende om de oorsprong te wijzigen mits de in Ecuador, Peru of Colombia uitgevoerde bewerkingen verder gaan dan de zgn. minimale bewerkingen.

Cumulatie met andere landen

Artikel 4 van Bijlage II geeft de mogelijkheid tot cumulatie met andere landen. Dit zijn landen in Midden Amerika (inclusief Mexico), Zuid Amerika en in het Caraïbisch gebied. Om van deze mogelijkheid gebruik te kunnen maken moet door de EU of Peru respectievelijk Colombia en Ecuador een verzoek worden gedaan aan het subcomité Douane, handelsbevordering en oorsprongsregels. Op dit moment zijn nog geen verzoeken gedaan.

23.6 Territorialiteitsbeginsel

In beginsel mogen goederen van oorsprong uit de EU, of een overeenkomst sluitend Andesland niet tussentijds worden bewerkt in een derde land. In het vrijhandelsakkoord is het echter toegestaan dat goederen niettemin mogen worden geëxporteerd naar een derde land. Voorwaarde hierbij is dat ten behoeve van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat de goederen bij wederinvoer dezelfde goederen zijn als de goederen die eerder werden uitgevoerd. Ook mogen de goederen tijdens hun verblijf in het derde land geen andere bewerkingen hebben ondergaan dan die ter behoud van de goede staat. Dit is in artikel 12 van Bijlage II op dezelfde wijze verwoord.

23.7 Rechtstreeks vervoer

Artikel 13 van Bijlage II stelt de gebruikelijke voorwaarden met betrekking tot de voorwaarde van rechtstreeks vervoer. Goederen moeten rechtstreeks worden vervoerd tussen de EU en een overeenkomstsluitend Andesland. Indien tijdens het vervoer een derde land wordt aangedaan is dit toegestaan mits de goederen onder douanetoezicht zijn gebleven en geen andere be- of verwerkingen hebben ondergaan dan lossen en laden. Behandelingen ter behoud van de goede staat zijn toegestaan. Het bewijs dat aan deze voorwaarden is voldaan moet bij invoer door de importeur worden geleverd indien de Douane daarom vraagt.

23.8 Bewijs van oorsprong

Bij invoer van goederen met aanspraak op een preferentiële tariefbehandeling moet de oorsprong worden aangetoond. Artikel 15 van Bijlage II bepaalt dat de oorsprong van de goederen wordt aangetoond door middel van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 dan wel een oorsprongsverklaring (factuurverklaring).

Certificaten inzake goederenverkeer EUR.1

Certificaten EUR.1 worden zoals gebruikelijk afgegeven door de douaneautoriteiten van de lidstaten. In Peru worden certificaten EUR.1 niet door de douane afgegeven maar door het Ministerio de Comercio Exterior y Turismo (MINCETUR). In Colombia worden de certificaten EUR.1 afgegeven door de douane (Dirección de Impuestos y Aduanas Nacionales (DIAN)). In Ecuador geschiedt de afgifte van certificaten EUR.1 door het Ministerio de Comercio Exterior, de douane (Servicio Nacional de Aduana del Ecuador (SENAE)) of door Agencia Ecuatoriana / Agencia de Regulación y Control (AGROCALIDAD).

Oorsprongsverklaringen

De tekst van de oorsprongsverklaring in de talen van de EU is opgenomen in Aanhangsel IV bij Bijlage II. Voor zendingen met een waarde van niet meer dan € 6000 kan iedere exporteur een oorsprongsverklaring stellen.

Voor zendingen met een hogere waarde dient de exporteur in het bezit te zijn van een vergunning Toegelaten Exporteur. Aanvragen voor de vergunning dienen door de exporteurs te worden ingediend met gebruikmaking van het aanvraagformulier dat te vinden is op Douane.nl.

Certificaten EUR.1 worden zoals gebruikelijk afgegeven door de douaneautoriteiten van de lidstaten. In Peru worden certificaten EUR.1 niet door de douane afgegeven maar door het Ministerio de Comercio Exterior y Turismo (MINCETUR). In Colombia worden de certificaten EUR.1 afgegeven door de douane (Dirección de Impuestos y Aduanas Nacionales (DIAN)). In Ecuador geschiedt de afgifte van certificaten EUR.1 door het Ministerio de Comercio Exterior of de douane (Servicio Nacional de Aduana del Ecuador (SENAE)).

23.9 Kleine, niet-commerciële zendingen en reizigersbagage

Bij kleine zendingen van private personen naar private personen, of wanneer het gaat om producten in de persoonlijke bagage van een reiziger (reizigersbagage), is op grond van artikel 27 een bewijs van oorsprong niet vereist om gebruik te maken van een preferentiële tariefbehandeling. Het moet dan wel gaan om invoer waaraan elk handelskarakter ontbreekt. Dat is het geval wanneer sprake is van incidentele invoer, invoer die bestaat uit producten voor persoonlijk gebruik, of wanneer uit de aard en de hoeveelheid van de producten blijkt dat deze geen commerciële doeleinden dienen. De waarde bij invoer in de EU mag evenwel niet meer bedragen dan € 1200 voor reizigersbagage en € 500 voor aan particulieren gerichte zendingen. Bij invoer in Colombia, Peru en Colombia gelden andere bedragen: voor aan particulieren gericht zendingen is de limiet US \$ 2000; voor reizigersbagage US \$ 1000.

23.10 Geldigheidsduur bewijs van oorsprong

Een bewijs van oorsprong is twaalf maanden geldig vanaf de datum van afgifte van een certificaat EUR.1 of vanaf de datum waarop de oorsprongsverklaring in de partij van uitvoer is opgesteld. Binnen deze termijn moeten ze bij de douaneautoriteiten van het land van invoer worden overgelegd cq ter beschikking worden gesteld aan de douane.

Ingeval de geldigheidstermijn van een oorsprongsverklaring verstrijkt tijdens de opslag van de goederen onder douanetoezicht, wordt de geldigheid 'bevroren'. Zie hiervoor het Handboek Douane, 8.00.00 Preferentiële oorsprong en herkomst, paragraaf 6.4.1 en 7.3.4.

23.11 Bewaartermijn oorsprongsbewijzen

Uit artikel 27 van Bijlage II volgt dat iedere exporteur die een oorsprongsverklaring heeft opgesteld of een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 heeft aangevraagd, alle voor de oorsprong relevante bewijsstukken (welke stukken dat bijvoorbeeld kunnen zijn volgt uit artikel 26) tenminste drie jaar na de datum van afgifte bewaart. In Nederland geldt voor al deze gevallen de algemene bewaartermijn van zeven jaar.

23.12 Bewijs van oorsprong – Bescheidcodes in de douaneaangifte

Doet u een verzoek om preferentiële tariefbehandeling?

Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- Preferentiecode '300' in gegevenselement 14 11 Preferentie
- 'CO of EC of PE' in gegevens element 16 08 land van oorsprong

In het gegevenselement 12 03 Bewijsstuk onder soort vermeldt u een van de volgende bescheidcodes:

- U162 oorsprongsverklaring, voor zendingen waarvan de waarde van de producten van oorsprong niet hoger is dan € 6.000
- N954 Certificaat van oorsprong EUR.1
- N864 Oorsprongsverklaring, opgesteld door een Toegelaten Exporteur

Om in de douaneaangifte voor het vrije verkeer naar de oorsprongsverklaring of het EUR.1 certificaat te verwijzen, vermeldt de aangever onder het gegevenselement bewijsstuk het documentnummer waarop de verklaring is gesteld. Daarnaast dient de datum van afgifte van de oorsprongsverklaring te worden vermeld volgens het format 'jjjjmmdd'.

23.13 Meer informatie

Indien u naar aanleiding van deze Mededeling vragen heeft, kunt u via de e-mail contact opnemen met de helpdesk van het Landelijk Oorsprong Team. E-mail: helpdesk.oorsprongszaken@douane.nl